

Mijn ring is de echte!

Nee, die van mij!

Nietwaar ik heb hem van onze vader gekregen!

Voor de rechter staan drie broers met elk in hun hand een fonkelende gouden ring.

Hun vader droeg die altijd aan zijn vinger.

Hij was niet de eerste. De ring was van vader op zoon doorgegeven.

Hij bezit bijzondere kracht, zeiden de mensen.

Wie hem draagt zal geliefd zijn bij mensen en bij God.

Maar wie van de zoons zou die bijzondere ring krijgen?

Wie zou het meest geliefd zijn?

Bijna zijn leven lang worstelt de koning met de vraag welke zoon hij moet kiezen.

Dan, tenslotte, weet hij: *ik kan niet beslissen en ik wil niet kiezen.*

Weet je wat ik doe?

Ik laat de beste goudsmid van het land komen en vraag hem er twee ringen bij te maken, die niet van de echte te onderscheiden zijn.

De goudsmid gaat aan de slag en doet zijn werk goed, zo goed dat niemand meer kan zien welke van de ringen de echte is. Zelfs de koning kan het niet meer ontdekken.

Als hij sterft krijgt elke zoon een fonkelende gouden ring.

Maar wat is de echte, welke heeft die bijzondere kracht?

Die van mij! zegt de eerste zoon.

Nee, ik draag hem, gebaart de andere.

Niets daarvan, ik heb de ring van onze vader gekregen, roept de derde zoon.

De rechter moet beslissen.

Hij is wijs en na diep nadenken geeft hij zijn oordeel:

Ze zeggen dat de ring bijzondere kracht bezit?

En dat de drager geliefd zal zijn bij mensen en bij God?

Ik ga niet één van jullie aanwijzen.

Laat maar zien in hoe je leeft dat je de ring met bijzondere kracht draagt.

Leef oprecht, zachtmoedig, doe het goede en vertrouw op God.

En geef het door, *leef* het voor aan je kinderen en kleinkinderen.

En laten die later maar eens terug komen.

Dan zal een rechter over duizend jaar wel een oordeel vellen.

Met deze parabel van de drie ringen geeft de Duitse schrijver Lessing in de achttiende eeuw antwoord op een dringende vraag uit zijn tijd: welke godsdienst is de beste.

De Islam, het Christendom of het Jodendom?

De rechter uit het verhaal wijst geen winnaar aan.

Laat het maar zien in hoe je leeft en kom over duizend jaar maar weer terug, zegt hij.

Wat Lessing tweehonderdvijftig jaar geleden schrijft lijkt in onze ogen modern.

Wij halen het niet in ons hoofd om tegen een Jood of een moslim te zeggen: ik geloof beter. Eigenlijk zit jij verkeerd.

Het is populair om te zeggen: alle godsdiensten komen op het zelfde neer. De namen zijn anders, maar of je nu Boeddha, Visnu, Allah, Adonai of God zegt, ze staan voor hetzelfde.

Wij hebben geen behoefte een ander van ons gelijk te overtuigen.
En we houden er niet van bekeerderig over te komen.
Sterker nog: we blijven op geloofsgebied liever wat onzichtbaar en stil.

Jezus' woorden: *Ik ben de weg, de waarheid en het leven*. kunnen daarom vreemd voor ons zijn.
Fanatieke christenen schermen er misschien mee, maar ik zelf voel huiver.
Toen we deze dienst voorbereidden merkte ik dat ik niet de enige ben. We dachten:
Dat kan je toch niet meer zeggen in onze tijd, in ons multiculturele en multireligieuze land.

Van geloven hoef je geen wedstrijd te maken wie de beste is.
Ik hoef een ander niet te bekeren. Maar ik hoef ook niet te *relativeren*.
Wat ons lief is, wat waardevol en kostbaar voor ons is, hoeven we niet te verstoppen.
Misschien vraagt onze tijd meer dan ooit om twee dingen: dat je met respect en eerbied naar een ander kijkt. Maar ook en vooral dat je de goede boodschap van liefde van het evangelie niet *weg-relatieveert*.
Deze tijd vraagt dat je je verstand gebruikt, maar je hart laat spreken.
En dat kan beide.

Een vergelijking.

Ik hou veel van mijn vrouw. Ik weet natuurlijk verstandelijk: er zijn allerlei andere relaties mogelijk. En ik haal het niet in mijn hoofd om te zeggen: onze verhouding is de Enige Ware.
Maar als ik steeds tegen mijn vrouw zou zeggen: voor jou honderd anderen of: onze relatie is maar één van de velen, ga je denken: hier klopt iets niet.
En nog wat anders: wat is in onze relatie eigenlijk de diepste waarheid: voor jou net zo goed een ander, of: ik hou van jou en ik heb je nodig! Laten we elkaar vasthouden ook als het moeilijk wordt.
Zoals bij liefde, is het bij geloven. Je kunt blijven relateren langs de zijlijn.
Maar als je geraakt bent spreek je de liefdestaal van het hart: jij bent voor mij de ware!
De weg, de waarheid, het leven.

Daniel kan dat niet hardop zeggen. Gedeporteerd naar Babylon belandt hij aan het hof van de koning.
Openlijk Jood zijn kan daar niet.
Daniel is zijn land kwijt. Maar ook zijn naam. En dat is ingrijpend voor een Jood.
Daniel betekent: *God is mijn recht*. Voortaan moet hij Beltsasar heten.
Naar Bel, een vreemde god. Bel bewaart me betekent zijn naam.
Vergelijk het met dat Franciscus opeens Mohammed zou moeten heten of omgekeerd.
Verliest Daniel ook zijn geloof?
Nee, hij past zich aan in zijn nieuwe land. Toch relativeert hij zijn achtergrond niet.
Voor Joden is eten een belangrijk deel van de godsdienst.
Ze maken daarbij onderscheid tussen *rein en onrein*.
Dat onderscheid bij het eten herinnert hen hieraan: we gooien niet alles op de grote hoop.
Zoals je in de liefde onderscheid maakt en zegt: aan jou geef ik mijn hart, doen we dat ook met wat en wie we willen geloven.
Als Daniel gevraagd wordt om voortaan te eten zoals de vreemde koning, zegt hij *nee*.
Hier trek ik een grens. Met het eten laat ik zien in wie ik echt geloof.

We zijn niet gedeporteerd. We zijn ons land en onze naam niet kwijtgeraakt.
We mogen geloven wat we willen.
Toch zijn we in dit land met zoveel godsdiensten als kerkelijke mensen *oorverdovend stil*.
Wat weerhoudt je om uit te komen voor wat je gelooft.
Wat weerhoudt je om dat met daden te laten zien.
Wat weerhoudt je om zoals Daniel, ergens een grens te trekken en duidelijk te zijn.

Wat weerhoudt ons om vandaag te zeggen: we zijn kerk van Jezus, een vluchtelingenkind en asielzoeker.
Als een rechter ons zegt: laat maar zien wat je gelooft, kunnen we in het spoor van Jezus dan iets anders zeggen dan: we maken ruimte voor mensen op Lesbos?
Regering breng ze in Jezusnaam ook naar ons.

In ons land bestaan de godsdiensten naast elkaar.
We hoeven geen wedstrijdje te doen wie de beste is.
Kijk met eerbied naar een ander.
Verwelkom en begroet het goede dat een ander doet.
En tegelijkertijd: Laat horen wat je gelooft.
En laat het zien.
Zoals de rechter het in de parabel zegt:
Leef oprecht, zachtmoedig, doe het goede en vertrouw op God.
En geef het door, leef het voor aan je kinderen en kleinkinderen.
Weet je, de koning heeft niet één ring en ook geen drie.
De koning van het leven heeft ieder van ons een fonkelende gouden ring geschonken.
Ook jou.
Draag hem en leef er mee.

Amen